รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้าน ผลประโยชน์ทับซ้อน

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๙

คำนำ

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญเร่งด่วนเชิงรุกในการป้องกันการทุจริตการบริหารงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้และการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐ ที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อย

นอกจากนี้ยังนำความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนที่ได้นี้มา กำหนดเป็นคู่มือแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนสำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด เพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด
๙ กันยายน ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

บทที่ ๑ บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล ๑

๒. วัตถุประสงค์ ๓

บทที่ ๒ การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง ๔

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง ๕

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๗

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง ๙

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง ๑๐

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานเฝ้าระวังความเสี่ยง ๑๑

ขั้นตอนที่ ๗ การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง ๑๒

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง ๑๓

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง ๑๔

บทที่ ๓ สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ๑๕

ภาคผนวก

คณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ๑๙

บทที่ ๑
บทนำ

๑. หลักการและเหตุผล

การมีผลประโยชน์ทับซ้อนถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชั่นประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคลโดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซง การใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลาง และความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตามท่ามกลางผู้ที่จงใจกระทำความผิด ยังพบผู้กระทำความผิดโดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้ในเรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหาร้องเรียนเรื่องทุจริตหรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COI) เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ อีกด้วย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด ดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนโดยวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนตามมาตรฐาน (Risk Assessment for Conflict of Interest) เป็นกรอบการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

การวิเคราะห์ความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเภทของความเสี่ยงแบ่งออกเป็น๔ด้านดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk: S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมายและพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสมรวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบายเป้าหมายกลยุทธ์โครงสร้างองค์กรภาวการณ์แข่งขันทรัพยากรและสภาพแวดล้อมอันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายขององค์กร

๒. **ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk: O)** เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผลหรือผลการปฏิบัติงานโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบงานภายในขององค์กร/กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้/บุคลากร/ความเพียงพอของข้อมูลส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ

๓. **ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk: F)** เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการเงินเช่นการบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมทำให้ขาดประสิทธิภาพและไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์การเช่นการประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอและไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการเป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูลการวิเคราะห์การวางแผนการควบคุมและการจัดทำรายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว

๔. **ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย/กฎระเบียบ (Compliance Risk: C)**เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่างๆโดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากความไม่ชัดเจนความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆรวมถึงการทำนิติกรรมสัญญาการร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการดำเนินงาน

สาเหตุของการเกิดความเสี่ยงอาจเกิดจากปัจจัยหลัก๒ปัจจัยคือ

๑) ปัจจัยภายใน เช่น นโยบายของผู้บริหารความซื่อสัตย์จริยธรรมคุณภาพของบุคลากรและการเปลี่ยนแปลงระบบงานความเชื่อถือได้ของระบบสารสนเทศการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารและเจ้าหน้าที่บ่อยครั้งการควบคุมกำกับดูแลไม่ทั่วถึงและการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบหรือข้อบังคับของหน่วยงานเป็นต้น

๒) ปัจจัยภายนอก เช่น กฎหมายระเบียบข้อบังคับของทางราชการการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีหรือสภาพการแข่งขันสภาวะแวดล้อมทั้งทางเศรษฐกิจและการเมืองเป็นต้น

ผลประโยชน์ทับซ้อน หมายถึง สภาวการณ์หรือข้อเท็จจริงที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริหารซึ่งมีอำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ส่วนรวมซึ่งการกระทำนั้นอาจจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวทั้งเจตนาและไม่เจตนาและมีรูปแบบที่หลากหลายไม่จำกัดอยู่ในรูปของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้นแต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆที่ไม่ใช่ในรูปตัวเงินหรือทรัพย์สินก็ได้อาทิการแต่งตั้งพรรคพวกเข้าไปดำรงตำแหน่งในองค์กรต่างๆทั้งในหน่วยงานราชการรัฐวิสาหกิจและบริษัทจำกัดหรือการที่บุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่ตัดสินใจให้ญาติพี่น้องหรือบริษัทที่ตนมีส่วนได้ส่วนเสียได้รับสัมปทานหรือผลประโยชน์จากทางราชการโดยมิชอบส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักผลเสียจึงเกิดขึ้นกับประเทศชาติการกระทำแบบนี้เป็นการกระทำที่ผิดทางจริยธรรมและจรรยาบรรณ

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จึงหมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาส ที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน หรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยิ่งมีสถานการณ์หรือสภาวการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม มากเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในครั้งนี้นำเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆมาดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบมาตรฐาน และตามบริบทความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนนี้จะช่วยให้ ทราบถึงความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นและปัจจัยเสี่ยงที่อาจเป็นเหตุ ทำให้

๑. การปฏิบัติราชการตามอำนาจหน้าที่ของข้าราชการเป็นไปในลักษณะที่ขาดหรือมีความรับผิดชอบไม่เพียงพอ

๒. การปฏิบัติหน้าที่ไปในทางที่ท่าให้ประชาชนขาดความเชื่อถือในความมีคุณธรรมความมีจริยธรรม

๓. การปฏิบัติหน้าที่โดยการขาดการคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน และการยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล

พร้อมกันนี้ ยังสามารถกำหนดมาตรการแนวทางการป้องกัน ยับยั้งการทุจริต ปิดโอกาสการทุจริต และเพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ การกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญและพบบ่อยอีกด้วย

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อสร้างสืบทอดวัฒนธรรมสุจริตและแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิดแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๒. เพื่อแสดงความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

๓. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐไม่ให้เกิดการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมายให้ยึดมั่นในคุณธรรมจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องเป็นธรรมถูกกฎหมายโปร่งใสและตรวจสอบได้

๔. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและประชาชน

บทที่ ๒
การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

การระบุความเสี่ยงหรือการค้นหาความเสี่ยง/ปัจจัยเสี่ยง หน่วยงานต้องทำการระบุภาระงานหลัก / ภาระงานย่อยของหน่วยงาน ที่มีความเสี่ยงหรือโอกาสที่อาจเกิดการทุจริต โดยไม่ต้องคำนึงว่าหน่วยงานจะมีมาตรการป้องกันหรือแก้ไขความเสี่ยงอยู่แล้ว หรือไม่ โดยพิจารณาปัจจัยความเสี่ยงทั้งปัญหา / พฤติกรรมที่เคยรับรู้ว่าเคยเกิดมาก่อน คาดหมายได้ว่ามีโอกาสสูงที่จะเกิดซ้ำ หรือมีประวัติ เรียกว่า Known Factor และปัจจับความเสี่ยงที่มาจากการพยากรณ์ ประมาณการล่วงหน้าในอนาคต ปัญหา/พฤติกรรม ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น หรือ Unknown Factor เพื่อนำไปพิจารณาเตรียมการป้องกันและวางแนวทางหารจัดการการสำรองไว้เผื่อเกิดขึ้น โดยค้นหาความเสี่ยงให้ได้มากที่สุดแล้วจังทำการแยกว่าความเสี่ยงใดเป็น Known Factor Known หรือ Unknow Factor

ตารางที่ ๑ การระบุความเสี่ยง

ภาระงาน	การระบุความเสี่ยง
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง	- ๑) มีระเบียบ กฎหมายเกี่ยวข้อง ค่อนข้างมาก และมีการปรับเปลี่ยน ระเบียบอยู่ตลอด ๒) กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างมีหลาย ขั้นตอน โดยอาจมีผู้ปฏิบัติงานเพียง คนเดียวทำให้เกิดความผิดพลาดได้ ๓) ผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจ ไม่เพียงพอหรือมีประสบการณ์ในการ ปฏิบัติงานน้อย ๔) การแบ่งซื้อแบ่งจ้างหรือให้อยู่ในอำนาจ
๒. การใช้รถยนต์ราชการ	๑) ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนำยกรัฐมนตรีวาด้วยรถราชการ พ.ศ ๒๕๒๓.และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ๒) ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีวาด้วยรถราชการ พ.ศ๒๕๒๓ .และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ๒๕๒๖ .เพิ่มเติม ๓) ใช้ เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนกลาง และรถรับรองไม่เป็นไปตามระเบียบ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บ รักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง

ขั้นตอนที่ ๒. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นการวิเคราะห์ระดับโอกาสที่จะเกิดผลกระทบของความเสี่ยงต่างๆ เพื่อประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยง และดำเนินการวิเคราะห์ และจัดลำดับความเสี่ยง โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินมาตรฐานที่จะใช้ในการประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน ได้แก่ ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และความรุนแรงของ ผลกระทบ (Impact) และระดับความเสี่ยง ทั้งนี้ กำหนดเกณฑ์ในเชิงคุณภาพเนื่องจากเป็นข้อมูลเชิงพรรณา ที่ไม่สามารถระบุเป็นตัวเลข หรือจำนวนเงินที่ชัดเจนได้

ตารางที่ ๒ เกณฑ์ระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) เชิงคุณภาพ

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นเป็นประจำ
๔	สูง	มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยครั้ง
๓	ปานกลาง	มีโอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	น้อย	มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยครั้ง
๑	น้อยมาก	มีโอกาสเกิดขึ้นยาก

ตารางที่ ๓ เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) เชิงคุณภาพ ที่ส่งผลกระทบด้านการดาเนินงาน (บุคลากร)

ระดับ	โอกาสที่เกิด	คำอธิบาย
๕	สูงมาก	ถูกลงโทษทางวินัยร้ายแรง
๔	สูง	ถูกลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง
๓	ปานกลาง	สร้างบรรยากาศในการทางานที่ไม่เหมาะสม
๒	น้อย	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานบ่อยครั้ง
๑	น้อยมาก	สร้างความไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานนานๆครั้ง

ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) แสดงถึงระดับความสาคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส × ผลกระทบ) กำหนดเกณฑ์ไว้ ๔ ระดับ ดังนี้

ตารางที่ ๔ ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

ลำดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
๑	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	๑๕-๒๕ คะแนน
๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	๙-๑๔ คะแนน
๓	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	๔-๘ คะแนน
๔	ความเสี่ยงระดับต่า (Low Risk : L)	๑-๓ คะแนน

ในการวิเคราะห์ความเสี่ยงจะต้องมีการกำหนดแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Profile) ที่ได้จาก การพิจารณาจัดระดับความสำคัญของความเสี่ยงจากโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) และผลกระทบ ที่เกิดขึ้น (Impact) และขอบเขตของระดับความเสี่ยงที่สามารถยอมรับได้ (Risk Appetite Boundary) โดยที่

การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest)

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ดังนี้

๑) การพิจารณากระบวนงานที่มีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- กระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินและมีช่องทางที่จะทำประโยชน์ให้แก่ตนเองและพวกพ้อง
- กระบวนงานที่เกี่ยวข้องกับการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ซึ่งมีโอกาสใช้อย่างไม่เหมาะสมคือมีการเอื้อประโยชน์หรือให้ความช่วยเหลือพวกพ้องการกีดกันการสร้างอุปสรรค
- กระบวนงานที่มีช่องทางเรียกร้องหรือรับผลประโยชน์จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องซึ่งส่งผลทางลบต่อผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง

๒) โดยมีกระบวนงานที่เข้าข่ายมีโอกาสเสี่ยงต่อการทุจริตหรือที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

- การรับ – จ่ายเงิน
- การบันทึกบัญชีรับ – จ่าย / การจัดทำบัญชีทางการเงิน
- การจัดซื้อจัดจ้างและการจ้างบริการ
- การกำหนดคุณลักษณะวัสดุครุภัณฑ์การกำหนดคุณสมบัติผู้ที่จะเข้าประมูลหรือขายสินค้า
- การตรวจรับวัสดุครุภัณฑ์
- การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ไม่เป็นไปตามขั้นตอนและระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง
- การคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
- การจัดหาพัสดุ
- การจัดทำโครงการฝึกอบรมศึกษาดูงานประชุมและสัมมนา
- การเบิกค่าตอบแทน
- การใช้รถราชการ
- ฯลฯ

๓) ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นหากไม่มีการป้องกันที่เหมาะสม

- สูญเสียงบประมาณ
- เปิดช่องทางให้เจ้าหน้าที่ใช้อำนาจหน้าทำให้ผู้ปฏิบัติใช้โอกาสกระทำผิดในทางมิชอบด้วยหน้าที่
- เสียชื่อเสียงและความน่าเชื่อถือของหน่วยงาน

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง= โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่างๆ x ความรุนแรงของเหตุการณ์ต่างๆ
(Likelihood x Impact)

ซึ่งจัดแบ่งเป็น ๔ ระดับสามารถแสดงเป็น Risk Profile แบ่งพื้นที่เป็น ๔ ส่วน (๔ Quadrant) ใช้เกณฑ์ในการจัดแบ่งดังนี้

ตารางที่ ๖ การแบ่งระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	คะแนนระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	การแสดงสีสัญลักษณ์
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	๑๕-๒๕ คะแนน	มีมาตรการลดและประเมินซ้ำหรือถ่ายโอนความเสี่ยง	สีแดง
เสี่ยงสูง (High)	๙-๑๔ คะแนน	มีมาตรการลดความเสี่ยง	สีส้ม
ปานกลาง (Medium)	๔–๘ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	สีเหลือง
ต่ำ (Low)	๑–๓ คะแนน	ยอมรับความเสี่ยง	สีเขียว

ตารางระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk)

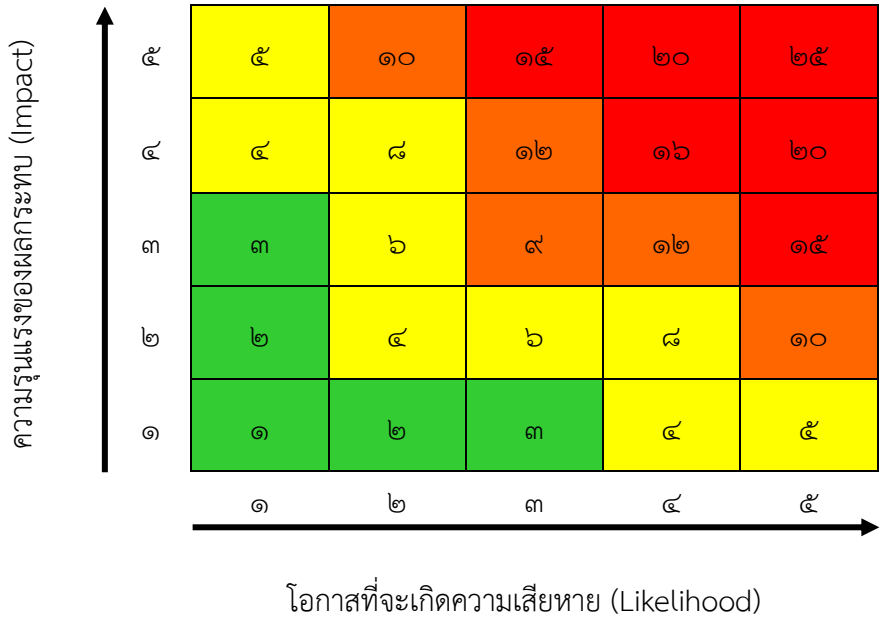

3 การจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map)

ความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)						
	๕					
	๔				๑๖ (๒)	๒๐ (๑)
	๓					
	๒					
	๑					
		๑	๒	๓	๔	๕
		โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood)				

จากการจัดทำแผนภูมิความเสี่ยง (Risk Map) ที่ได้จากการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับ ความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน สำมารถสรุปวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับ ความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อนได้ ดังนี้

จากตารางวิเคราะห์ความเสี่ยงสามารถจำแนกระดับความเสี่ยงออกเป็น ๓ ระดับคือสูงมากสูงและปานกลาง โดยสามารถสรุปข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนของ มีดังนี้

ตารางที่ ๗ ตารางวิเคราะห์ระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	มาตรการกำหนด	ปัจจัยความเสี่ยง
เสี่ยงสูงมาก (Extreme)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลด และประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง	- กระบวนการจัดซื้อจัดจ้าง/การจัดหาพัสดุ ไม่เป็นไปตามระเบียบ
เสี่ยงสูง (High)	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้	- การใช้รถยนต์ของราชการ
ปานกลาง (Medium)	ยอมรับความเสี่ยงแต่มีมาตรการควบคุมความเสี่ยง	-
(Low)	-	-

ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน	ลำดับความสำคัญของความเสี่ยง
(1)จัดซื้อจัดจ้าง และ การจัดหาพัสดุ	(ลำดับ) 1 ระดับความเสี่ยงสูงมาก 20 =คะแนน
(2)การใช้รถยนต์ของทำงราชการ	(ลำดับ 2) ระดับความเสี่ยงสูง = 16 คะแนน

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk-Control Matrix Assessment)

นำความเสี่ยงจากตารางในขั้นตอนที่ ๓ มมทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงในการเรื่องการจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้รถยนต์ราชการ กำหนดเกณฑ์คุณภาพการจัดการ แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ

ตารางที่ ๘ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง

ภาระงาน/งาน	คุณภาพการจัดการ	ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
	ดี	(๑)ต่ำ	(๒)ค่อนข้างต่ำ	(๓)ปานกลาง
	พอใช้	(๔)ค่อนข้างต่ำ	(๕)ปานกลาง	(๖)ค่อนข้างสูง
	อ่อน	(๗)ปานกลาง	(๘)ค่อนข้างสูง	(๙)สูง

ลำดับที่ ๑ ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ “พอใช้” ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕)

ลำดับที่ ๒ การใช้รถยนต์ของทางราชการ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ “ดี” ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง (๓)

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

เลือกเหตุการความเสี่ยงจากตารางการประเมินการควบคุมความเสี่ยง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ๒ เหตุการณ์ ได้แก่

ลำดับที่ ๑ ความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ “พอใช้” ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕)

ลำดับที่ ๒ การใช้รถยนต์ของทำงราชการ คุณภาพการจัดการอยู่ในระดับ “ดี” ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง (๓)

ตารางที่ ๙ แผนบริหารความเสี่ยง

ภาระงาน / งาน	แผนบริหารความเสี่ยง / กิจกรรม
การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุ	- ออกแบบขั้นตอนการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างเป็นมาตรฐานเดียวกัน สามารถตรวจสอบได้ง่าย - จัดอบรมบุคลากรที่เป็นผู้จัดทำการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบที่มีการเปลี่ยนแปลง - จัดตั้งทีมในการตรวจสอบการจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุ อย่างต่อเนื่อง เป็นระยะ
การใช้รถยนต์ของทำงราชการ	- ควบคุม กำกับ ดูแลให้ ข้าราชการ และบุคลากร ให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และระเบียบการใช้รถยนต์ของทางราชการอย่างเคร่งครัด - ดำเนินการอบรม ให้ความรู้ และวางแนวทางในการใช้รถยนต์ของทางราชการให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ - มีการรายงาน การใช้ การเก็บรักษาและการซ่อมบำรุงต่อหัวหน้าหน่วยงานอย่างเป็นระบบ

ขั้นตอนที่ ๖ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

จัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาวัสดุ และการใช้รถยนต์ของทางราชการ โดยจำแนกสถานะความเสี่ยงออกเป็น ๓ สี ได้แก่ สีเขียว สีเหลือง และสีแดง เพื่อติดตามเฝ้าระวังและประเมินการบริหารความเสี่ยง ดังนี้

สถานะสีเขียว	ไม่เกิดกรณีที่อยู่ในข่ายความเสี่ยง ยังไม่ต้องทำกิจกรรมเพิ่ม
สถานะสีเหลือง	เกิดกรณีอยู่ในข่ายความเสี่ยง แต่แก้ไขได้ทันท่วงที ตามมาตรการ/นโยบาย/โครงการ/กิจกรรมที่เตรียมไว้ แผนใช้ได้ผล ความเสี่ยงทุจริตลดลง ระดับความรุนแรง < ๓
สถานะสีแดง	เกิดกรณีอยู่ในข่าย ยังแก้ไขไม่ได้ ควรมีมาตรการ / นโยบาย/โครงการ/กิจกรรม เพิ่มขึ้น แผนใช้ไม่ได้ผล ความเสี่ยงการทุจริตไม่ลดลง ระดับความรุนแรง > ๓

ตารางที่ ๑๐ การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง

ที่	มาตรการป้องกันการทุจริต	โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	สถานะความเสี่ยง		
			เขียว	เหลือง	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	การแบ่งซื้อแบ่งจ้างให้อยู่ในอำนาจ	✓		
		การจัดซื้อจัดจ้างไม่ถูกต้องตามระเบียบ	✓		
๒	การใช้รถยต์ของทางราชการ	ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนำยกรัฐมนตรีวาด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓	✓		

ขั้นตอนที่ ๗ จัดทำระบบบริหารความเสี่ยง

การจัดทำระบบบริหารความเสี่ยง โดยนำผลจากทะเบียนเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต ออกตามสถานะดังนี้

๗.๑ สถานะสีแดง เกินกว่ายอมับ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม

๗.๒ สถานะสีเหลือง เกิดขึ้นแล้วแต่ยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเตอม

๗.๓ สถานะสีเขียว ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ตารางที่ ๑๑ จัดทำระบบความเสี่ยง

ภาระงาน / งาน	มาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มเติม

ภาระงาน / งาน	มาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มเติม

ภาระงาน / งาน	มาตรการ / นโยบาย / โครงการ / กิจกรรม เพิ่มเติม
๑. การจัดซื้อจัดจ้าง	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง
๒. การใช้รถยต์ของทางราชการ	ยังไม่เกิด เฝ้าระวังต่อเนื่อง

ขั้นตอนที่ ๘ การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง

ตารางที่ ๑๒ รายงานการบริหารความเสี่ยง

ที่	ภาระงาน	สถานะ		
		เขียว	เหลือง	แดง
๑	การจัดซื้อจัดจ้าง	- กระบวนการจัดซื้อจัดหาพัสดุต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ - มีกระบวนการป้องกันตรวจสอบดำเนินการ เพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน - มีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบเกี่ยวกับการจัดการพัสดุ เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทราบ - จัดทำคู่มือแนวทางการจัดหาพัสดุ		
๒	การใช้รถยต์ของทางราชการ	- ประชุมชี้แจงแนวทางการใช้รถราชการ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม - จัดทำคู่มือการใช้รถราชการ -ผู้บังคับบัญชากำกับดูแลตรวจสอบการใช้ การเก็บรักษา และการซ่อมบำรุงให้เป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด		

ขั้นตอนที่ ๙ การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยง รอบ ๑๒ เดือน / ๒๕๖๙ **หน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด** **วันที่ ประเมิน ๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๙**	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	การป้องกันความเสี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนในการจัดซื้อจัดจ้างและใช้รถราชการ
สถานะความเสี่ยงที่คงเหลือ	ระดับ สีเขียว
๑. เกณฑ์ความเสี่ยงที่ยอมรับได้	ระดับ ปานกลาง
๒. ข้อมูลความเสี่ยงที่เกี่ยวข้อง	- การจัดซื้อจัดจ้าง - การใช้รถยต์ของทางราชการ
การจัดการความเสี่ยงที่ดำเนินการอยู่ในไตรมาสที่ผ่านมา	☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ ☑ เฝ้าระวังและติดตามต่อเนื่อง ☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน ☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรระบุ)..... .....
ความพร้อมในการดำเนินการตามแผนเมื่อได้รับมอบหมายสั่งการ	☐ พร้อมดำเนินการ ☐ ขออนุมัติเปลี่ยนแปลงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ ☐ ไม่พร้อม ☐ เหตุผลอื่นๆ (โปรระบุ)..... .....

บทที่ ๓ สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง

สรุปผลการวิเคราะห์ความเสี่ยง เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. การวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment for Conflict of Interest) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด ได้ประชุม และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความเสี่ยง และแนวโน้ม โอกาสในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน พบว่ามีความเสี่ยงในการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ใน ๒ ประเด็น คือ

๑. การจัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ

๒. การใช้รถยนต์ของทำงราชการ

๒. ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน (Risk Assessment Plan for Conflict of Interest)

ตารางที่ ๕ ตารางการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(1)จัดซื้อจัดจ้างและการจัดหาพัสดุ	- การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง หรือมีการจัดหาพัสดุที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดมาทดแทน	เพื่อให้การจัดซื้อจัดจ้าง และ การจัดหาพัสดุ ให้เป็นไปตามประกาศ ระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีปฏิบัติ และดำเนินการตาม เกณฑ์การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ Integrity) Transparency and (ITA :Assessment	๕	๔	๒๐	๑

ประเด็นความเสี่ยง	ปัจจัยเสี่ยง	วัตถุประสงค์	การประเมินความเสี่ยง ด้านผลประโยชน์ทับซ้อน			
			โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	ลำดับความเสี่ยง
(2)การใช้รถราชการ	.1ใช้รถราชการไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนำยกรัฐมนตรีวาด้วยรถราชการ พ.ศ 2523.และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม .2ผู้ใช้รถราชการละเลยการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีวาด้วยรถราชการ พ.ศ2523 .และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ2526 .เพิ่มเติม ๓ .ใช้ เก็บรักษา ซ่อมบำรุงรถส่วนกลาง และรถรับรอง ไม่เป็นไปตามระเบียบ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ว่าด้วยหลักเกณฑ์การใช้ การเก็บ รักษา การซ่อมบำรุง รถส่วนกลางและรถรับรอง	เพื่อให้การใช้รถราชการเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องและป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	๔	๔	๑๖	๒

สรุป

ภาพรวมของผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน จากผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน และจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน โดยจัดลำดับความสำคัญดังนี้

ลำดับที่ ๑ การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาวัสดุ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูงมาก (ระดับความเสี่ยงสูงมาก = ๒๐ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบแก้ไข โดยศึกษาปัญหาที่เกี่ยวข้องพบวา บุคลากรหรือผู้ปฏิบัติ ไม่ทราบหรือยังขาดการศึกษาระเบียบ หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องแบบสม่ำเสมอ รวมถึงขาดการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติงาน หรือในสายอาชีพ

ลำดับที่ ๒ การใช้รถยนต์ของทำงราชการ อยู่ในระดับความเสี่ยงสูง (ระดับความเสี่ยงสูง = ๑๖ คะแนน) มีความสำคัญที่ควรต้องรีบแก้ไข เพื่อให้การใช้รถราชการเป็นไปตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้องและป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน

ภาคผนวก

คณะทำงานวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านผลประโยชน์ทับซ้อน

๑. นายเลขา โม้พวง	**สาธารณสุขอำเภอแม่ระมาด**	**ประธานกรรมการ**
๒. นายพงษ์ศักดิ์ เชาว์น้อย	**นักสาธารณสุขชำนาญการ**	**รองประธาน**
๓. นางสาวเพชรรัตน์ ปราจันทร์	**นักสาธารณสุขชำนาญการ**	**กรรมการ**
๔. นางจริญญา นันทราย	**เจ้าพนักงานสาธารณสุขชำนาญงาน**	**กรรมการ**
๕. นางสาวนิตยา ธรรมจำนงค์	**นักวิชาการสาธารณสุข**	**กรรมการ**
๖. นางสาวนิตยา เขื่อนแก้ว	**เจ้าพนักงานธุรการ**	**กรรมการ/เลขานุการ**